

delsesmæssige udfordringer, som rækker ud over de faglige, fordi *erhvervsuddannelserne er ungdomsuddannelser* og dermed også bør kunne styrke elevernes mere personlige udvikling og gavne eleven som samfundsborger. En undervisning, som tilgodeser disse formål, vil formentlig også bidrage til at fremme det sociale miljø i uddannelserne og dermed indirekte øge udbyttet af den faglige undervisning.

Uddannelserne skal give:

- Teknologiske og naturfaglige kundskaber og færdigheder af såvel praktisk som teoretisk art. Disse kundskaber og færdigheder vedrører typisk forekommende arbejdsopgaver, arbejdsmetoder, maskiner, udstyr, værktøjer, materialer, administration og organisation.
- Kvalifikationer vedrørende design og kvalitetsbevidsthed.
- Branchekendskab, teknologisk, erhvervsøkonomisk og i samfundsmæssig sammenhæng. Endvidere viden om branchens historiske udvikling og dens funktion i samfundet.
- Viden om sammenhæng mellem virksomhedsorganisation, produktion, økonomi, anvendt teknologi, afsætning og service.
- Viden om foranstaltninger vedrørende fagområdets typiske arbejdsmiljø-, ydre miljø- og sikkerhedsforhold.
- Færdigheder i at søge og anvende informationer samt færdigheder i at kommunikere, både på dansk og på et eller flere fremmedsprog.
- Færdigheder i at arbejde med problemer, der omfatter abstrakt symbolbehandling, fx problemer, der egner sig for matematisk metode.
- Kundskaber og færdigheder af samfundsmæssig, social og kulturel art, herunder fx kundskab om samfundsökonomi, arbejdsmarkedsforhold og kulturhistorie.

Kvalifikationskravene er anført uden angivelse af kundskabs- og færdighedsniveau, men det forudsættes, at der sker en nøjere præcisering i en nærmere målfastsættelse i uddannelsesbekendtgørelserne for de enkelte uddannelser.

Til § 23

Det er fundamentalt, at undervisningen tilrettelægges på en sådan måde, at *eleverne kan indse relevansen af det uddannelsesforløb, de skal igennem*. Det kan herunder være nødvendigt allerede i uddannelsens start at placere undervisningen i konkrete og relativt specielle discipliner. Undervisningen heri bør tilrettelægges således, at eleverne opnår forståelse af og interesse i undervisning af mere generel og også

teoretisk karakter – der kan fx indgå kurser, der er fælles for flere uddannelser – og således, at skoleforløbet som hovedtendens kan opbygges med en fortsat faglig specialisering.

Også hensyn til praktikopholdene kan tilsige at starte mere specielt og udskyde (noget af) det bredere stof.

Integrationen af almene og retningsfaglige discipliner, således som den har været gennemført i mange år inden for handels- og kontorområdet, har vist sig at være meget hensigtsmæssig, idet eleverne ikke oplever noget skel mellem det "almene" og det "retningsfaglige".

Det har herigennem været relativt let at sikre, at uddannelserne er brede, uden at elevernes motivation er gået tabt.

Når *bestemmelsen gør en begyndelse med de emner, der er fælles for flere uddannelser, til hovedregel*, beror det på flere forhold. Denne rækkefølge vil typisk – men som nævnt ikke undtagelsesfrit – give den bedste sammenhæng i stoffet.

Den giver *eleverne de bedste muligheder for* uden tab af uddannelsestid/med meritoverførsel og evt. et beskedent antal suppleringskurser *at skifte til en anden uddannelse*. Og den giver *bedre mulighed for at opnå en ressourcemæssig fordel* ved at undervise elever fra flere uddannelser sammen.

Bestemmelsen i § 23 giver således mulighed for en vis specialisering i "normalforløbet" for en uddannelse. Yderligere specialisering vil kunne finde sted i medfør af kurser i henhold til efteruddannelsesloven (lov nr. 271 af 6. juni 1985). Sådanne kurser vil også kunne bruges til anden uddybning af "normaluddannelsen", dvs. til at give den et fagligt løft (fx med hensyn til ny teknologi) og til at gøre uddannelserne bredere, således at de dækker et bredere beskæftigelsesområde til fremme af større fleksibilitet og mobilitet.

Til § 24

Skoleundervisningen omfatter *grundfag, områdefag, specialefag og valgfag*.

Til hver uddannelse tænkes knyttet en *generel erhvervskompetence*, baseret på grundfag og områdefag, og en *speciel erhvervskompetence* knyttet til specialet (specialefagene og specialeopgaverne).

Specialet har både værdi i sig selv og for udbyttet af grundfag og områdefag.

Grundfag kan træde i stedet for områdefag på brede uddannelsesområder som fx på handels- og kontorområdet, hvor den hidtidige integration af retningsfaglige og almene discipliner ønskes bevaret.